

Quick Scan Flora en Fauna

Voorstraat 44
Ammerzoden

Quick Scan Flora en Fauna

Voorstraat 44
Ammerzoden

Titel	Quick Scan Flora en Fauna Voorstraat 44 Ammerzoden
Uitvoering	Bureau Bleijerveld/Ruimte voor Advies
Opdrachtgever	Buro Boot Plesmanstraat 5 3900 AM Veenendaal
Datum	25 februari 2016
Status	definitief 2

Andringastrjitte 27
8495 JZ Aldeboarn

tel 0566-632073
mob 06-40559568
bleijerveld@ruimtevooradvies.nl

www.ruimtevooradvies.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	1
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	3
2	Beschermde gebieden	4
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	4
2.2	Effecten NNN	4
3	Beschermde soorten	5
3.1	Planten	5
3.2	Zoogdieren	5
3.3	Vleermuizen	5
3.4	Vogels	5
3.5	Amfibieën	6
3.6	Reptielen	6
3.7	Vissen	6
3.8	Ongewervelden	6
3.9	Samenvatting	6
4	Conclusies	8
4.1	Beschermde gebieden	8
4.2	Beschermde soorten	8
4.3	Maatregelen	8
5	Bronnen	9

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Binnen de bebouwde kom van Ammerzoden bevindt zich een kleine landbouwenclave (fig. 1). Het voornemen bestaat om op een deel van het terrein woningbouw te realiseren. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Flora- en faunawet (Ff-wet), Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de provinciale structuurvisie/verordening.

Figuur 1. Ammerzoden met globale ligging plangebied (rood).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van een zogenaamde quick scan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienst doen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Ff-wet respectievelijk NB-wet. Een quick scan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied. Bronnenonderzoek, een terreinbezoek en ecologische kennis vormen de basis van de beoordeling. De quick scan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quick scan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor is, zover mogelijk en nodig, gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en de website van Waarneming.nl. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van Synbiosys.alterra.nl en de digitale atlas van provincie Gelderland. Op 16 september 2015 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de daadwerkelijke aanwezigheid van

beschermde soorten en indirecte aanwezigheid in de vorm van sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.3 Plangebied

Het plangebied wordt gevormd door een deel van een kleine landbouwenclave binnen de bebouwde kom van Ammerzoden, gelegen in de hoek van de Voorstraat en de Molendijk (fig. 2). De weiltes zijn in gebruik voor hobbyvee en zijn omringd door woonerven. De enclave grenst aan de zuidzijde aan de winterdijk van de Maas. Op de dijk staat ook veel bebouwing. De zuidelijke percelen van de enclave vormen het plangebied. Het westelijke gedeelte is in gebruik als paardenwei, het oostelijke deel is een voormalig erf of bedrijfsterrein. Hiervan zijn nog fundamenteën en verhardingen in het terrein aanwezig. Het noordelijke talud van de winterdijk valt binnen de begrenzing van het plangebied. Hierop groeit een min of meer natuurlijke grasvegetatie. Her en der staat in het plangebied wat opgaande begroeiing. Het gaat voornamelijk om voormalige erfafscheidingen met een mengsel van inheemse en uitheemse soorten, zoals Gewone vlier, *Prunus* sp., Ruwe berk, Boswilg, *Taxus*, Gewone es, Gewone esdoorn, Kreukelwilg, Wollige sneeuwbal, Sering en verschillende coniferen. Alle bomen zijn betrekkelijk jong met bescheiden afmetingen. In de enclave lopen wat droge greppels, permanent oppervlaktewater ontbreekt.

Figuur 2. Huidige situatie plangebied met indicatief de nieuwe grens van de bestemming 'wonen' (geel).

Figuur 3. Westzijde plangebied vanaf de Molendijk gezien.

Figuur 4. Centrum plangebied vanaf de Molendijk gezien.

Figuur 5. Oostzijde plangebied vanaf de Molendijk gezien.

1.4 Ingreep

Het voornemen bestaat om de zuidelijke twee percelen van de enclave te bestemmen voor woningbouw (fig. 6). Hierbij zal het groen op het terrein vermoedelijk geheel verdwijnen. Voor de bouw is geen sloop van bovengrondse bebouwing noodzakelijk.

Figuur 6. Plangebied met verkavelingsplan.

2 Beschermde gebieden

2.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Het terrein zelf is geen onderdeel van beschermde gebieden en ook in de directe omgeving komen geen beschermde gebieden voor. Op grotere afstand liggen onderdelen van het Gelders Natuurnetwerk (GNN = voormalige EHS). De afstand van het plangebied tot deze gebieden in de omgeving bedraagt minimaal 160 meter. Het dichtstbijzijnde GNN-onderdeel wordt gevormd door de hoofdstroom van de Maas. Natura 2000-gebieden komen in deze regio niet voor. De dichtstbijzijnde gebieden met deze status zijn de Rijntakken bij Zaltbommel en de Moerputten e.a bij 's-Hertogenbosch op respectievelijk acht en zes kilometer afstand van het plangebied.

Figuur 7. Ligging plangebied (rood) t.o.v. GNN (groen).

2.2 Effecten NNN

Op grond van de kleine schaal van de ingreep, de toekomstige bestemming van het plangebied, de afstand tot het GNN en het betreffende habitatype is een negatief effect op het GNN in de omgeving op voorhand uit te sluiten. De afstand tot Natura 2000-gebieden is dermate groot in relatie tot de bestemming dat alle directe en grensoverschrijdende effecten zijn uit te sluiten.

3 Beschermde soorten

3.1 Planten

De vegetatie van het plangebied was kenmerkend voor intensief gebruikte en voedselrijke (klei)bodem, zoals Vijfvingerkruid, Kweek, Grote brandnetel, Jakobskruid, Glanshaver, Ridderzuring, Madeliefje, Gewone paardenbloem, Fluitenkruid, Smalle weegbree en Scherpe boterbloem. Een deel van de soorten is typisch voor braakliggende terreinen, zoals Stippelganzenvoet, Late guldenroede, Bleekgele droogbloem, Bijvoet, Grote kaardenbol, Akkerkool en Kroontjeskruid. Verder waren nog tuinrelicten aanwezig, zoals Fraaie vrouwenmantel, Dwergmispel en Vlinderstruik. Op het dijktaalud groeide een Glanshavervegetatie - met name aan de oostzijde waar het talud uitloopt in een veldje - met soorten als Heggenwikke, Gewone berenklaauw en Glad walstro. De algemene Grote kaardenbol is licht beschermd en bevindt zich in tabel 1 van de Flora- en faunawet. De overige aangetroffen soorten zijn algemeen en onbeschermd.

3.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren worden beschermd door de Flora- en faunawet. Er zijn geen zoogdieren in het plangebied waargenomen. Wel waren sporen van kleine zoogdieren aanwezig in de vorm van holen. Het terrein is geschikt voor algemeen voorkomende zoogdieren van het landelijk gebied, zoals Rosse woelmuis, Veldmuis, Egel en Mol. De strikter beschermde kleine zoogdieren (tabel 2 of 3) - Grote bosmuis, Eikelmuis, Hazelmuis, Veldspitsmuis, Hamster, Noordse woelmuis en Waterspitsmuis - komen, behalve Waterspitsmuis, niet in de regio voor. Voor Waterspitsmuis is het terrein ongeschikt als leefgebied. De grotere zoogdieren zijn op deze locaties alleen als passant te verwachten.

3.3 Vleermuizen

Een vleermuisonderzoek valt buiten het kader van een quick scan. Wel is de potentie onderzocht van het terrein voor vleermuizen en is zo mogelijk gelet op sporen. Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van kunstwerken, zoals gebouwen. Binnen het plangebied is er geen sprake van bomen die over potentiële holten beschikken. Hiervoor zijn de bomen te jong. Gebouwen ontbreken op het terrein, zodat verblijfplaatsen binnen het plangebied zijn uit te sluiten. Vleermuizen zijn wel langsvliegend en foeragerend in het terrein te verwachten, maar belangrijke vlieg- en foeragererroutes zijn op de locatie uit te sluiten. Hiervoor zijn de grootte van het terrein en de inrichting niet toereikend.

3.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd. In het plangebied waren enkele algemene vogelsoorten aanwezig, te weten Tjiftjaf, Vink, Houtduif, Gaai, Turkse tortel, Koolmees, Zwartkop, Merel en Ekster. Gelet op het tijdstip van het veldbezoek ging het hier voornamelijk om trekkers of in ieder geval niet om broedvogels. Het terrein is te klein en te besloten om geschikt te zijn voor vogels van open gebied, zoals weidevogels. Wel zijn algemene soorten te verwachten in de opgaande begroeiing en in veeschuurtjes. Het plangebied is

niet geschikt voor soorten met een vaste nestplaats, behalve de begroeiing op het dijktaalud aan de westzijde van het plangebied. In deze dichte begroeiing staan ook wat oudere bomen en onder anderen een conifeer die geschikt zijn als nestplaats voor Sperwer of Ransuil. In de begroeiing zijn echter geen sporen van een dergelijk nest gevonden. Voor andere soorten met een vaste nestplaats, zoals Huismus of Gierzwaluw, is het plangebied niet geschikt. Wel zou de agrarische enclave als geheel tot het leefgebied van Steenuil of Kerkuil kunnen behoren wanneer zich hier een nestplaats bevindt. Dit kan het geval zijn in één van de bijgebouwen op de erven die grenzen aan weiljes. Het bebouwen van de zuidrand van de enclave kan het leefgebied aantasten door bijvoorbeeld isolatie of versnippering.

3.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. Het terrein beschikt niet over oppervlaktewater en is daarom ongeschikt als voortplantingsbiotoop. In de omgeving komen alleen agrarische sloten en greppels voor. Hierin zijn slechts algemene soorten van tabel 1 te verwachten, zoals Bruine kikker en Kleine watersalamander. Als landbiotoop is het plangebied voor de genoemde soorten plaatselijk geschikt, bijvoorbeeld onder de beperkt aanwezige struwelen.

3.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied biedt voor geen van de Nederland voorkomende reptielen een geschikt leefgebied. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

3.7 Vissen

In en rond het plangebied komt geen oppervlaktewater voor. Een effect op vissen in het algemeen is daarom uit te sluiten.

3.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Het plangebied komt voor geen van de beschermde soorten overeen met hun habitat. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

3.9 Samenvatting

In het plangebied komt de licht beschermde Grote kaardenbol voor en zijn licht beschermde soorten van de groepen zoogdieren en amfibieën te verwachten en broedvogels zonder vaste nestplaats (tabel 1). Verder is het voorkomen van foeragerende vleermuizen aannemelijk, echter zonder verblijfplaatsen.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN					
		GEEN	PLANT	TABEL 1 (ALGEMEEN)	TABEL 2 (LICHT)	TABEL 3 (STRENG)	VOGELS
Planten		X					
Zoogdieren	Kleine soorten			Aanwezig			
Vleermuizen	Foerageerfunctie: Alleen langsvliegend					Waarsch	
Vleermuizen	Verblijfplaats	X					
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats						Waarsch
Broedvogels	Met vaste nestplaats						Mogelijk
Amfibieën				Mogelijk			
Reptielen		X					
Vissen		X					
Ongewervelden		X					

4 Conclusies

4.1 Beschermde gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van beschermde gebieden en ook in de directe omgeving zijn dergelijke gebieden niet aanwezig. Op grond van de beperkte schaal van de ingreep, de bestemming en de grote afstand tot de beschermde gebieden is een negatief effect op beschermde natuurgebieden van het GNN en Natura 2000 uit te sluiten.

4.2 Beschermde soorten

Er is één licht beschermde plantensoort aangetroffen (Grote kaardenbol) en er zijn licht beschermde soorten van tabel 1 uit de soortgroepen zoogdieren en amfibieën te verwachten. Verder is het voorkomen van algemene broedvogels zonder vaste nestplaats aannemelijk. Vleermuizen (tabel 3, Bijlage IV HR) zullen in de landbouwenclave en het plangebied foeragerend zijn aan te treffen, maar vanwege de beperkte oppervlakte en de landschappelijke openheid is het belang hiervan voor vleermuizen te verwaarlozen. Tot slot is het niet geheel uit te sluiten dat zich in de bijgebouwen die aan de enclave grenzen nestplaatsen van Kerkuil of Steenuil bevinden. Het plan kan in dat geval het leefgebied aantasten door bijvoorbeeld isolatie of versnippering.

Voor soorten van tabel 1 geldt echter een algemene vrijstelling van de verbodsartikelen van de Flora- en faunawet zolang het een ruimtelijke ingreep betreft. Vogels en hun in gebruik zijnde nestplaatsen zijn strikt beschermd. Hiervoor is geen ontheffing mogelijk. Van soorten met een vaste nestplaats is zowel de nestplaats als het gehele leefgebied beschermd inclusief de functionele elementen van het leefgebied.

4.3 Maatregelen

Uit het onderzoek blijkt dat het plan strijdig kan zijn met de FF-wet wat betreft broedvogels zonder vaste nestplaats en mogelijk wat betreft broedvogels met vaste nestplaats. Broedvogels in het algemeen dienen tijdens het broeden te worden ontzien. In dit verband dient het rooien van groen en het verwijderen van veeschuurtjes buiten het broedseizoen te gebeuren, tenzij een inspectie aantoont dat er geen broedsels voorkomen. De piek van het broedseizoen valt in de periode van half maart tot half juli. Eerdere en latere broedgevallen zijn mogelijk, met name van duiven. In de periode november-februari is de kans op broedgevallen zeer klein. Met het oog op de mogelijke invloed op het leefgebied van Kerkuil of Steenuil, dient een aanvullend onderzoek plaats te vinden. Indien blijkt dat de ontwikkeling hierop invloed heeft, dienen maatregelen te worden getroffen om de functionaliteit te borgen. Voor vleermuizen zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk.

5 Bronnen

Creemers, R. & Delft, J. van. 2009. Atlas van reptielen en amfibieën in Nederland, Ravon.

www.gelderland.nl

www.ndff.nl

www.synbiosis.alterra.nl

www.waarneming.nl

Rogier Lange et al. 1994. Zoogdieren van West-Europa. KNNV-uitgeverij, Utrecht

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De soortbescherming is in de wet geregeld middels de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is geregeld middels de Natuurbeschermingswet (Natura 2000 gebieden en beschermde natuurmonumenten) en ten aanzien van het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) middels het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies/verordeningen.

Flora- en faunawet

Soortbescherming in Nederland is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze wet is op 1 april 2002 in werking getreden en voorziet in de bescherming van een groot aantal in Nederland voorkomende planten en dieren. Voor de beschermde soorten geldt een aantal verbodsbepalingen zoals weergegeven in onderstaand kader.

Artikel 8:

Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op een andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9:

Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10:

Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11:

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12:

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13:

Het is verboden beschermde planten en dieren te vervoeren of onder zich te hebben.

Zorgplicht

Naast de verbodsbepalingen voor de in de wet genoemde beschermde soorten geldt voor alle in het wild voorkomende planten en dieren in Nederland de zorgplicht (artikel 2). Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen.

Ontheffing

Bij de Flora- en faunawet kan onder voorwaarden van het verbod op schadelijke handelingen worden afgeweken met een ontheffing of vrijstelling. De beschermde soorten zijn na het inwerking treden van de AMvB artikel 75 in 2005, verdeeld in drie categorieën (tabellen) waarvoor verschillende toetsingscriteria gelden voor het verkrijgen van een ontheffing.

Tabel 1 (algemene soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Hiervoor geldt een vrijstellingsregeling als bij ingrepen sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen.

Tabel 2 (overige / licht beschermde soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer gewerkt wordt volgens een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Wanneer er geen gedragscode is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden. Voorwaarde is dat er geen afbreuk gedaan mag worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (populatie niveau). Dit is de zogenaamde 'lichte toets'.

Tabel 3 (streng beschermde soorten)

Het betreft streng beschermde soorten. Dit betreft soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Daarnaast betreft het soorten die door Nederland aan deze lijst zijn toegevoegd middels een AMvB van artikel 75. Voor deze soorten wordt alleen ontheffing verleend als er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:

- Er is geen andere bevredigende oplossing, waarbij gezocht moet worden naar alternatieven voor de locatie of voor de ingreep;
- Er is sprake van een in of bij wet genoemd belang;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort;
- Er wordt zorgvuldig gehandeld ten aanzien van de soort.

Deze criteria worden ook wel omschreven als de 'uitgebreide toets'.

Vogels

Vogels maken geen onderdeel uit van de tabellen. Alle vogels zijn in dezelfde mate beschermd. Broedende vogels met nesten, eieren of niet vliegvlugge jongen zijn, in navolging van de Europese Vogelrichtlijn, strikt beschermd; voor verstoring van broedgevallen wordt in principe geen ontheffing gegeven. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen (circa 15 maart - 15 augustus) plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. Uitzondering zijn vogels met jaarrond beschermde nesten. Voor het verstoren, beschadigen of vernietigen van jaarrond beschermde vogelnesten is altijd een ontheffing benodigd, ook als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden. Bij een ontheffingaanvraag, zal de uitgebreide toets zoals beschreven onder soorten van tabel 3 worden toegepast. Het in of bij wet genoemd belang moet in de Vogelrichtlijn zijn opgenomen. In augustus 2009 is door de Minister van (destijds) LNV nieuw beleid voor het beoordelingskader van Flora- en faunawet ontheffingaanvragen aangekondigd. Met dit nieuwe

beleid is een nieuwe vogellijst afgegeven. In deze vogellijst is onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (vogels van categorie 1 t/m 4) en soorten waarvoor de nesten niet jaarrond zijn beschermd, maar waarvoor wel inventarisatie gewenst is (vogels van categorie 5). Indien vogels uit de laatste groep in de projectlocatie aanwezig zijn moet een omgevingscheck gedaan worden om te kijken of in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn. Wanneer in de omgeving onvoldoende broedbiotoop aanwezig is, zijn ook de nesten van soorten uit categorie 5 jaarrond beschermd (min LNV, augustus 2009).

Functionaliteit behouden

Door een wijziging in de beoordeling van ontheffingaanvragen in augustus 2009, is het mogelijk om te voorkomen dat een ontheffing nodig is. Dit is het geval wanneer mitigerende maatregelen er voor zorgen dat de 'functionele leefomgeving' van dieren intact blijft. Dit betekent bijvoorbeeld dat er voorafgaand aan de ingreep nieuw leefgebied wordt gerealiseerd. Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en voor vogels kan dit van belang zijn omdat er alleen ontheffing kan worden verkregen bij een beperkt aantal belangen welke in respectievelijk de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn worden aangegeven. Door uitspraken van de Raad van State (op 3 oktober 2012, uitspraak 201108112/1/A3 en 11 juli 2012, uitspraak 201104809) moet een dergelijke werkwijze echter zorgvuldig worden onderbouwd waarbij er toch sprake kan zijn van een ontheffing.

Rode Lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Flora- en faunawet. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

Natuurbeschermingswet

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet in werking getreden. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die zien op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. Directe toetsing aan de Vogel- en Habitatrichtlijn is daarmee niet meer aan de orde. Onder de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 worden de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden aangewezen en beschermd. Deze worden gezamenlijk Natura 2000-gebieden genoemd. Daarnaast worden Beschermd Natuurmonumenten en Wetlands aangewezen en beschermd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van EZ. Voor alle Natura 2000 gebieden worden beheerplannen opgesteld. Deze beheerplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie

Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.